

Seat No. : _____

MN-134

March-2019

B.A., Sem.-VI

**CC-312 : Sociology
(Social Demography)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(2) જવાબવહીમાં પ્રશ્નપત્રમાં છાપ્યા મુજબનો પ્રશ્નનો ક્રમ સ્પષ્ટપણે દર્શાવવો.

1. (A) સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી. તેના વિષયવસ્તુની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ જણાવો.

(B) નીચેના ખાલી જગ્યા પૂરો : 4

(1) “હેમોગ્રાફી” શબ્દની રચના _____ શબ્દથી થઈ છે. (ગ્રીક, રોમન)

(2) આધુનિક વસ્તીશાસ્ત્રના પિતા _____ છે. (જહોન ગ્રાઉન્ટ, ગાંધીજી)

(3) _____ એ સામાજિક વિજ્ઞાન છે. (વસ્તીશાસ્ત્ર, રસાયણશાસ્ત્ર)

(4) _____ એ વસ્તીશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી છે. (હોસર અને ડંકન, તારાબેન પટેલ)

2. (A) વસ્તી ગણતરી એટલે શું ? સામાજિક વિકાસના સંદર્ભમાં તેનું મહત્ત્વ સમજાવો. 14

અથવા

વસ્તી ગણતરી અધિકારીઓના કાર્યો જણાવો.

(B) નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો : 4

(1) વસ્તી ગણતરીએ રાજ્યકક્ષાની પૂર્ણ ગણતરી છે.

(2) સેન્સસ એ દશ વાર્ષિક વસ્તી ગણતરી છે.

(3) સેન્સસનું કાર્ય ભારત સરકાર દ્વારા થાય છે.

(4) 2011ની વસ્તી ગણતરી પ્રમાણે ભારતમાં લિંગ પ્રમાણ 940 છે.

3. (A) સામાજિક સમસ્યા તરીકે નિરક્ષરતાની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

સાક્ષરતાનો અર્થ આપી. ભારતમાં જેન્ડર સાક્ષરતાની વિષમતા દૂર કરવાના ઉપાયો જણાવો.

(B) નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો : 3

(1) ભારતમાં સ્ત્રી-પુરુષનું શિક્ષણનું પ્રમાણ સરખું છે.

(2) સર્વ શિક્ષા અભિયાન 2011માં શરૂ કરવામાં આવ્યું છે.

(3) સૌથી વધુ સાક્ષરતા કેરલમાં છે.

4. (A) કુટુંબ કલ્યાણનો અર્થ આપી, તેનાં લક્ષણો જણાવો. 14

અથવા

ભારતની વસ્તીનીતિ વિગતે સમજાવો.

(B) યોગ્ય જોડકાં જોડો : 3

A

B

(1) 1977 (a) તબીબી ગર્ભપાત કાનૂન

(2) 1971 (b) રાષ્ટ્રીય વસ્તીનીતિ

(3) 2000 (c) કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમ

Seat No. : _____

MN-134

March-2019

B.A., Sem.-VI

**CC-312 : Sociology
(Social Demography)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) Attempt **all** questions.
(2) Write in the answer-book clearly the same question number as printed in the question paper.

1. (A) Give the definition of Social Demography. Discuss its subject-matter. **14**

OR

Explain the importance of Social Demography.

(B) Fill in the blanks : **4**

(1) The word "Demography" is originated from the _____ word. (Greek, Roman)

(2) _____ is the father of Modern Demography. (John Grount, Gandhiji)

(3) _____ is a Social Science. (Demography, Chemistry)

(4) _____ has been given the Definition of Demography. (Hosar and Dankan, Taraben Patel)

2. (A) What is Census ? Discuss its importance in context of Social Development. **14**

OR

Explain the functions of Census Officers.

(B) State True (✓) or False (×). **4**

(1) Census is the perfect counting at the state level.

(2) Census is the ten years population counting.

(3) Census is operated by Indian Government.

(4) According to 2011 Census the sex-ratio is 940 in India.

3. (A) Discuss illiteracy as a Social Problem. 14

OR

Explain the meaning of literacy and suggest means to overcome anomaly of literacy in India.

- (B) State True (✓) or False (×). 3

- (1) Men and women education rate is equal in India.
- (2) In 2011 Sarva Siksha Abhiyan was started.
- (3) Kerala has the highest literacy rate.

4. (A) Define family Welfare and mention its characteristics. 14

OR

Explain in detail population policy in India.

- (B) Match the following : 3

A

B

(1) 1977	(a) Medical Termination of Pregnancy Act
(2) 1971	(b) National Population Policy
(3) 2000	(c) Family Welfare Programme

_____